

Qallunaatut piginnaasaqqaanngikkaluarluni ilinniarfinnut isersinnaaneq qanoq aqqutissiuunneqarsinnaava? Ilinniarfeqarfiit ullutsinni immaqa "pisariaqavinngittumik" qallunaatuunerusoq ingerlasut qanoq kalaallisut ingerlanneqarnerulernissaat anguniarsinnaavarput? Ilinniarfeqarfiit suut siunissami qaninnermi annermik kalaallisut imaluunniit kalaallisuinnaq ingerlalersinnaanerat siunertaralugu oqallinissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Randi Broberg, Partii Inuit)

Akissuteqaat

(Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Inatsisartunut ilaasortap Randi Brobergip, Partii Inuit, apeqquteqaataa aallaavigalugu oqallinissamat siunnersuutaa Naalakkersuisut qujassuteqarfigaat.

Erseqqippoq, siunnersuuteqartoq inuusuttunut kalaallisuinnaq oqaasilinnut ilinnialernissamat periarfissat pitsaanerulernissaannik ujartuisoq.

Siunnersuuteqartoq ilumoorpoq, inuusuttunut taakkununga ilinniarfinnut isersinnaaneq ilinniakkamillu naammassinnissinnaaneq ajornarnerusoq, ilinniarfeqarfinni amerlanerni qallunaatoorsinnaanissap piumasaqaatigineqartarnera pissutigalugu.

Inuussutissarsiutitigut ilinniarfeqarfinni amerlanerni qallunaat oqaasiisigut piginnaasaqarnissaq atuarfimmiit "angusaqareersimanissaq" piumasaqaataavoq, GSS-imi E imaluunniit 7 trinsskalami 2, 13-skalami 6-imut naapertuuttumik. Tamannalu siunnersuuteqartup oqarneratut inuusuttut ilaannut tamatigut angummaffiuneq ajorpoq, taamaalillunilu ilinniagaqalernissamat aporfiusarluni.

Kikkut tamarmik ilinniagaqalernissamat assigiimmik periarfissaqarnissaat Naalakkersuisut kissaatigimmassuk, Naalakkersuisut sulissutiginiarpaat inuusuttunut kalaallisuinnaq oqaasilinnut ilinniarfinnut isersinnaaneremut ilinniakkamillu naammassinnissinnaaneremut periarfissanik pitsaanerusunik pilersitsisoqarnissaa.

Tamanna pisinnaavoq ilinniartitaanerni aalajangersimasuni qallunaatut oqaatsitsigut piumasaqaataasut sakkukillineqarnerisigut imaluunniit atuukkunnaarsinneqarnerisigut, ilinniartitaanerillu kalaallisuinnaq oqaasilinnut ilinniakkamik naammassinissamat angummaffiusinnaasumik aqqqissuunneqarnerisigut.

Oqaatigineqassaaq, inuussutissarsiutitigut ilinniarfeqarfinni amerlanerpaani kalaallisut oqaatsigut ilinniartitsineremut atorneqartarmata, tamanna ilinniarfeqarfinni pisinnaasarpoq qallunaatut kalaallisullu oqaasilinnik ilinniartitsisoqartillugu aammalu ilinniutinik kalaallisut nutsikkanik peqartillugu.

Taamaammatt ilinniartitaanerni arlalinni kalaallisut oqaatsigut atorlugit ilinniartitsisarneq ingerlanneqareerpoq, taamatullu ilinniartitaanerni periarfissaqarfiusuni ineriartortinnissaa Naalakkersuisut tapersersorpaat.

Taamaattumik Naalakkersuisut isumaqarput, ilinniartitaanerit ilaanni kalaallisut oqaatsigut atorlugit ingerlanneqarsinnaasuni, qallunaat oqaasiinik piumasagaatit sapinngisamik sakkukillineqartariaqartut imaluunniit atuukkunnaarsinneqartariaqartut, taamaalillunilu inuusuttut qallunaat oqaasiinit pisinnaasaqanngitsut kissaatigisamittut ilinniarnissartik ingerlassinnaalerniassamassuk.

Naalakkersuisut qularutiginnilaat, inuussutissarsiutitigut ilinniarfeqarfiit matuma ajornartorsiutaasup aaqqiivigineqarnissaanut suleqataarusullutillu kivitseqataanissaat. Aningaasartuutissat ilinniarfeqarfiit aningaasaqarnerisa iluini aammalu konto: 40.01.08-p iluani matussuserneqassapput - Ilinniartitaanermut pilersaarut kiisalu ilinniartitaanerup immikkut ittumik suliniuteqarfigineqarnera.

Maannakkorpiaq inuussutissarsiutitigut ilinniarfeqarfiit pingasuinnaat kalaallisut oqaatsigut aallaavigalugit ingerlanneqarput. Taakkua tassaapput Uummannami Piniarnermik Aalisarnermillu Ilinniarfik, Sisimiuni Kalaallisuuliornermik Ilinniarfik aamma Upernaviarsummi Nunalerinermik Ilinniarfik. Tamatuma saniatigut najugaq qimannagu perorsaasunnngorniarlut ilinniartitaanerat kalaallisut oqaatsigut tunngavigalugit ingerlanneqarpoq.

Naggataarutaasumik Naalakkersuisut oqaatigissavaat, 2005-imi ilinniartitaanermut pilersaarutip kingornali inuusuttut oqaatsinik allanik annertunerusumik piginnaasaqalernissaat isiginiarneqarsimammat - arlalinnik oqaaseqartuulluni ilinniartitsisuunissamut tunngavissaq - taamatuttaaq inuusuttut amerlanerusut ilinniarnermik aallartitsisimanerat. Massakkorpiaq Naalakkersuisut sulissutigaa, ilinniartitsisunut qallunaatut oqaasilinnut kalaallisut oqaatsitsinnik ilinniarnissaminnut periarfissaqalernissaat.

Taamatut nassuiaateqarlunga Inatsisartut oqallisiginnilluarnissaat neriutigaara.